

**ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНИХ УПОДОБАНЬ
СТУДЕНТІВ – МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ**

Емоції виникають внаслідок взаємодії людини з усім тим, що її оточує в реальному житті, і займають важливе місце в структурі особистості. Без емоцій неможливо уявити наше життя. Адже вони дають змогу не лише сприймати навколишні предмети і явища, а й відображати суб'єктивне ставлення людини до навколишнього світу і себе в ньому. Читаючи книгу, слухаючи музику, відповідаючи урок або спілкуючись із друзями, люди переживають радість, смуток, захоплення, обурення, гнів, страх. Емоції людини надзвичайно різноманітні, вони можуть бути позитивними (радість, любов, задоволення та ін.) і негативними (страх, гнів, сором та ін.), стеничними, тобто підвищувати життєдіяльність організму та астенічними – пригнічувати важливі життєві процеси, що протікають в організмі. Кожна людина проявляє емоції по-різному [2].

Додонов Борис Гнатович, як представник діяльнісного підходу, розглядає емоцію у зв'язку з потребами, стверджуючи що на певному етапі розвитку діяльності емоція відділяється від потреби, з якою спочатку була пов'язана, і стає для людини самоцінною, тобто перетворюється на мету діяльності, яка починає здійснюватись не для отримання конкретного результату в матеріальній формі, а для того, щоб пережити емоцію певної якості [1, с.56].

Додонов Борис Гнатович пропонує таку класифікацію ціннісних емоцій:

Альтруїстичні (в основі потреба в підтримці, допомоги іншій людині).

Практичні (потреба в діяльності, задоволення від закінчення справи).

Комунікативні (потреба в спілкуванні, бажання отримати відгук, поділитися думкою).

Глористичні (потреба в самостверженні, популярності, слави, публічності).

Пугністичні (потреба у подоланні перешкод, небезпеки).

Романтичні (потреба в незвичайному, чудесне, очікування чогось світлого).

Естетичні (потреба в красі, почутті витонченого, піднесеного).

Гностичні (потреба у свідомій картині світу).

Гедоністичні (потреба в задоволенні, в тілесному і душевному комфорті).

Акзитивні (потреба в накопиченні, набування).

Актуальність визначення особливостей емоційної сфери студентів полягає в тому, щовід її структури значною мірою може обумовлюватися вид діяльності, професія, хобі, світовідчуття взагалі. Особливо це важливо для людей типу людина-людина, у тому числі й майбутніх психологів.

Завданням проведеного дослідження було визначення переваги видів емоцій у студентів та перевірки, чи впливають на це гендерні особливості.

Для цього було проведено опитування серед студентів (20 осіб). Студенти мали оцінити ступінь привабливості для них певних видів емоцій за шкалою від 1 (неприємні емоції) до 5 (принносять задоволення, приємні емоції).

Результати опитування показали, що найприємнішими емоціями для майбутніх психологів є комунікативні (4,56), альтруїстичні (4,4) та

романтичні(4,4). Найнижчими у рейтингу виявилися глоричні (3,4) та пугнічні (3,1) види емоцій.

У дівчат на першому місці – альтруїстичні (4,6) та романтичні (4,6); у хлопців – комунікативні (4,4) та гедоністичні (4,2).

Отримані результати дозволяють висловити припущення про те, що в залежності від статі майбутні психологи будуть проявляти різні стратегії взаємодії з клієнтами, що обумовлено переважанням у дівчат стратегій на надання допомоги, а у хлопців – самого процесу спілкування. Разом з тим, романтичні уподобання у дівчат, і гедоністичні у хлопців можуть обумовлювати певні деструктивні тенденції в їх майбутній професійній діяльності.

Список літератури

1. Б.И. Додонов Эмоция как ценность Москва Издательство политической литературы. / Б.И. Додонов. – ПОЛИТИЗДАТ, 1978 г.
2. Изард К. Э. Психология эмоций. СПб.: Питер, 2011.

*Науковий керівник: Семиченко В.А.,
д-р психол. наук, професор*

УДК 159.923-057.87 (043.2)

Решетнікова А.О.

Національний авіаційний університет, Київ

ВПЛИВ ТИПУ ТЕМПЕРАМЕНТУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ 1 КУРСУ

Як відомо, за типом темпераменту люди поділяються на чотири групи: сангвініки, меланхоліки, холерики та флегматики. Сангвініки – люди жваві, активні, рухливі та легко збудливі. Меланхолікам властиві схильність до депресій, сумний настрій, пригніченість. Холерики характеризуються наполегливістю, швидкою збудливістю, енергійністю та яскравістю емоцій. Флегматики ж схильні до слабого прояву емоцій, спокою, повільності.

Для визначення типу темпераменту студентів першого курсу я використовувала методику Г. Айзенка. Ефективність навчальної діяльності студентів я визначала на основі усного опитування за трьома критеріями: оцінки, частота відвідування та активність на семінарських заняттях. Кожен з цих критеріїв мав високий, середній або низький показник, на основі яких і формувалася характеристика ефективності навчальної діяльності.

З 30 людей, які проходили тест на визначення типу темпераменту, 15 не пройшли перевірку на неправдивість, отже дослідження проводилися на основі 15 робіт. Результати показали, що більшості людей, у яких висока ефективність навчання, притаманний меланхолічний тип темпераменту. Це можна пояснити тим, що у студентів-меланхоліків є можливість проявити себе через відсутність надмірного тиску та вимогливості з боку викладачів ВНЗ. Студентам з середнім показником успішності навчання притаманний холеричний тип темпераменту. У цьому випадку причиною може бути запальний характер холериків, яким важко робити монотонні справи (наприклад сидіти на лекціях), отже матеріал у них засвоюється гірше.